

ת"פ 27739/07/23 - מדינת ישראל, יחידת תביעות שלוחת נתניה נגד עבאדה דויכאת

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 27739-07-23 מדינת ישראל נ' דויכאת(עציר) ואח'
לפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא זהר דיבון סגל
בעניין:

המאשימה מדינת ישראל
יחידת תביעות שלוחת נתניה
ע"י ב"כ עוה"ד שני מלול
הנאשמים 1. עבאדה דויכאת
ע"י ב"כ עוה"ד רזי בטחיש
2. קותיבה צלאחאת
ע"י ב"כ עוה"ד אבי כהן

גזר דין

1. הנאשמים הורשעו בהתאם להודאתם בביצוע עבירות של חבלה במזיד ברכב בצוותא - לפי סעיף 413 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ניסיון גניבת רכב בצוותא, לפי סעיף 413ב לחוק העונשין; ניסיון פריצה לרכב בכוונה לגנוב, לפי סעיף 413 סיפא לחוק העונשין + סעיף 29(א) לחוק העונשין + סעיף 25 לחוק העונשין וכניסה לישראל שלא כחוק, עבירה לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952.

2. בין הצדדים לא גובשה הסכמה לעניין העונש שראוי שיושת על הנאשמים והצדדים טענו בעניין זה כראות עיניו וכמיטב שיקול דעתו המקצועי.

עובדות כתב האישום המתוקן

3. על פי כתב האישום המתוקן ובתמצית, בתאריך 5.7.2023, בשעה 3:30 או סמוך לכך, הגיעו הנאשמים, שוהים בלתי חוקיים, לעיר נתניה, ובצוותא עם אחר ניסו לגנוב את רכבו של המתלונן. השלושה החדירו כלי במשקוף הדלת, מי מהם פתח את מכסה המנוע והתקין בתוכו בקר לניהול מנוע, פירקו את חובק ההגה ושברו את מתנע הרכב. שוטרים תפסו את האחר במקום, בעוד שהנאשמים נמלטו מהמקום בריצה עד למעצרים על ידי השוטרים.

טיעוני הצדדים לעונש

4. המאשימה בטיעוניה עמדה על הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים ובהם זכותה של המדינה לברור את הנכנסים לשטח המדינה לצד הפגיעה בזכות הקניין. אליבא המאשימה, על אף שהעבירה לא הושלמה, לנוכח הנזק לרכוש ועוגמת הנפש שנלוותה לביצוען של העבירות ובהינתן הפסיקה המקובלת אשר הכירה בעבירות רכוש המבוצעות על ידי שוהים בלתי חוקיים כמכת מדינה, יש לקבוע את מתחם הענישה בין 14-24 חודשים

עמוד 1

לצד ענישה נלווית. לאור גילם של הנאשמים, העדר הרשעות קודמות ומשום הודאתם בהזדמנות הראשונה עתרה המאשימה להשית עליהם עונש הנמצא בחלק התחתון של מתחם הענישה, אך לא בתחתית לצד ענישה נלווית.

5. מנגד טענו באי כוח הנאשמים, כי המתחם אליו עותרת המאשימה מחמיר יתר על המידה ואינו הולם את נסיבות ביצוע העבירות ואף לא את הפסיקה הנוהגת. לטעמם, מתחייבת הבחנה דיכוטומית בין עבירת ניסיון גניבת רכב לביצועה העבירה המוגמרת, בין השאר הואיל ולא נגרם נזק ממוני בפועל לבעל הרכב. לכן, אליבא ההגנה, את הגבול התחתון של מתחם הענישה יש לקבוע בחודשי מאסר בודדים. לתמיכה בעתירה זו, הפנו באי כוח הצדדים לפסיקה מגוונת שיצאה תחת ידיהן של הערכאות הדיוניות.

6. באי כוח הנאשמים הוסיפו בטיעוניהם והפנו לנסיבות המצדיקות לטעמם עונש מתון הנמצא בתחתית המתחם ובתנאי שלא יעלה על תקופת מעצרם, בין אלו מנו, את גילם של הנאשמים, העדר עבר פלילי, נסיבותיהם האישיות כמו גם תנאי הכליאה המחמירים בהם מוחזקים ולתקופה שאינה מבוטלת.

7. הנאשמים בדברם האחרון אמרו: "מתנצלים, לא היתה לנו כוונה לפגוע במדינה, אנו מתנצלים למדינת ישראל ולכולם".

דיון והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

8. מתחם העונש ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה, והכל בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

9. הנאשמים במעשיהם פגעו בערכים החברתיים המוגנים שעניינם זכותה של המדינה לקבוע את הבאים בשעריה וזאת במטרה להגן על ביטחון המדינה והציבור. הצורך בהגנה על הערכים המוגנים ועל גבולות המדינה, מתחדד בימים אלו, שעה שמדינת ישראל מתמודדת עם תוצאותיה של מתקפת טרור רצחנית, חסרת תקדים שהובילה ללחימה בגבול הדרומי, ולהתחממות בגזרות אחרות במדינה. צוק העיתים אף ממחיש ביתר שאת כמו ההכרח להבטיח כי המשאבים המוגבלים של כוחות המשטרה והצבא יופנו לטיפול בראש ובראשונה למשימות הביטחון (ראו עפ"ג 31211-10-23 מדינת ישראל נ' אלנגאר (22.10.2023); עפ"ג 37018-10-23 מדינת ישראל נ' אלחרוב (25.10.2023); עפ"ג 30176-10-23 מדינת ישראל נ' חרפוש (25.10.2023) ועפ"ג 39153-10-23 מדינת ישראל נ' אלגילולי (30.10.2023)). בהקשר זה אוסיף כי באם היו מבוצעות העבירות בימי הלחימה, אזי היה מקום להחמיר ובאופן משמעותי את מתחם הענישה.

10. במקרה דנן, הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים היא גבוהה, גם במנותק מהזמן והמקום בו אנו נמצאים. הנאשמים נכנסו לישראל ביחד עם אחר במטרה לפגוע ברכוש הציבור מתוך רצון לגרוף רווח כלכלי על חשבון אזרחי המדינה. עסקינן בעבירות הדורשות רמת תחכום ותעוזה רבה, וקדם להן תכנון ומחשבה מוקפדת. בתוך כך הצטיידו

הנאשמים באמצעים שנועדו לאפשר בקלות יחסית את ביצוע עבירת הרכוש, בין השאר, בקר לניהול מנוע. הנאשמים גרמו במעשיהם נזק לרכב, פרקו את חובק ההגה ושברו את מתנע הרכב. למרבה המזל, העבירה לא הושלמה, וזאת לא משום חרטה שחשו הנאשמים על מעשיהם, אלא הודות למאמצי רשויות האכיפה. בעניין זה, מקובלת עליי עמדת ההגנה לפיה בקביעת המתחם יש להביא בחשבון את ההבדל בין עבירת הניסיון לבין העבירה המוגמרת, אך לא באופן דרסטי כעתירת ההגנה.

11. יתרה על כן, הפגיעה אינה רק בכיסו של בעל הרכב, אין לבטל במחי יד את הטרדה ועוגמת הנפש שנלוו למעשה ולבטח חייבו אותו לפעול להשבת המצב לקדמותו. עוד יש להביא בחשבון את הנזקים העקיפים שנגרמים מעבירות מעין אלו, הבאים לידי ביטוי בהעלאת מחירי פוליסות הביטוח, הצורך בהתקנת אמצעי מיגון נגד גניבות רכב וכיוצ"ב.

12. למרבה הצער, המקרה שלפניי אינו חריג או יוצא דופן. עבירות רכוש המבוצעות על ידי תושבי שטחים המנצלים את הפרצות בגדר כדי לפגוע ברכושו של הציבור הישראלי, הפכו לתופעה נפוצה, נפוצה מידי. עבירות מעין אלו, פוגעות בתחושת הביטחון האישי ומסבות נזקים רבים לאזרח שרכושו נפגע או נגזל ולציבור בכללותו. לכן, עבירות מעין אלו מעסיקות ללא הרף את גורמי אכיפת החוק ולטיפול בעבריינות זו מוקצים משאבים רבים.

13. הפגיעה הקשה בתחושת הביטחון האישי של אזרחי המדינה, כמו גם הנזק הממוני הישיר והעקיף שנגרם כתוצאה מתופעה עבריינית זו, אותה הגדיר בית המשפט העליון כ"מכת מדינה", הוכרה כמצדיקה, ככלל, הטלת עונשי מאסר מחמירים לצד רכיבים כלכליים, שיהיה בהם כדי להרתיע מפני ביצועם. ואפנה בהקשר זה לדוגמה לרע"פ 2366/10 גבאלי נ' מדינת ישראל (13.4.2010):

"המעשים המיוחסים למבקש הם חמורים ביותר ומבטאים זלזול בחוק וברכוש הזולת. במקרה זה יש לתת משקל מכריע לאינטרס הציבורי שמחייב ענישה מרתיעה למיגור "מכת המדינה" של גניבות. יפים לענייננו דברי חברי השופט א' רובינשטיין בע"פ 11194/05 אבו סבית נ' מדינת ישראל (15.5.2006): "למרבה הצער, תופעת גניבות הרכב טרם נעקרה משורש ומכת המדינה שאליה נדרש בית משפט זה לפני בדיוק עשור (פסק הדין בע"פ 5724/95 ניתן ביום 12.5.96) כמעט שהפכה לעשר מכות; היא ממשיכה לנגוס ברכושם של רבים ופגיעתה רעה כלכלית ואנושית. המעט שבידי בית משפט זה לעשות הוא לחזק את ידיהם של בתי המשפט הדיונים בראיה מחמירה של העבירות הכרוכות בכך" (ראו גם רע"פ 10116/06 כהן נ' מדינת ישראל (לא פורסם 17.12.2006); ע"פ 2725/03 עבדיה נ' מדינת ישראל (לא פורסם 23.10.2003)).

14. בהתאם למדיניות הענישה המחמירה אותה התווה בית המשפט העליון, העיון בפסיקה המקובלת ילמדנו כי קיים מדרג חומרה בהתאם לנסיבות וסוג הרכב שנגנב, בין אם מדובר ברכב ממונע, קטנוע או נגרר. נסיבות מחמירות נוספות כגון, ביצוע העבירות כחלק מתוכנית עבריינית סדורה ותוך שימוש באמצעים מתוחכמים או כאשר נלוות לעבירות הרכוש אף עבירות מתחום התעבורה, אף הן יקבלו ביטוי של ממש בקביעת גבולות המתחם. בהתאם לשיקולים אלו, לרוב, כאשר מדובר בביצוע של עבירות כניסה לישראל שלא כחוק ועבירות של גניבת רכב, נהוג לקבוע את הגבול התחתון של המתחם ב - 12-14 חודשי מאסר, בעוד שהגבול העליון משתנה ומתחיל ב - 24 חודשים ולמעלה מכך,

וזאת עבור כל אירוע. להלן פסקי הדין אותם מצאתי כרלבנטיים לעניינינו. אבהיר כי חלק מהמקרים חמורים מעניינם של הנאשמים וחלקם נופלים מהם והדבר נלקח בחשבון ומבוצעות ההתאמות הנדרשות.

15. רע"פ 1123/18 דבארי נ' מדינת ישראל (14.3.2018) - נדחתה בקשת רשות ערעור על עונש של 13 חודשי מאסר בפועל שנגזר על המבקש בגין ניסיון לגניבת רכב ואיומים בסכין, זאת לאחר שנקבע מתחם ענישה 12-24 חודשי מאסר. בית המשפט העליון אימץ את קביעת הערכאות דלמטה, קבע כי אלו לא סטו ממדיניות הענישה הנהוגה וכי יש לסווג את העבירות בחומרה יתרה, הן בשל הסכנה הגלומה בהן לשלום הציבור, והן מכיוון שמדובר ב"מכת מדינה".

16. עפ"ג 63242-10-20 קבהא נ' מדינת ישראל (16.11.2020) - הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בביצוע עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק, קשירת קשר לביצוע פשע וגניבת רכב בצוותא. בית המשפט השלום קבע מתחם ענישה 12-24 חודשים והשית על הנאשם, נעדר הרשעות קודמות עונש מאסר בן 14 חודשים לצד ענישה נלווית. ערעור ההגנה על חומרת העונש נמחק לאחר שנשמעו הערות בית המשפט המחוזי הנכבד.

17. עפ"ג 60489-11-19 אבו עראם נ' מדינת ישראל (17.2.2020) - הנאשם הורשע בביצוע עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק, גניבת רכב בצוותא, ניסיון גניבת רכב, קשירת קשר לביצוע פשע, נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח, זיוף סימני זיהוי והחזקת כלי פריצה לרכב, בגין מספר אירועים ובהם גניבה של שלושה כלי רכב ושני ניסיונות לגניבת כלי רכב נוספים. בגין כל אירוע קבע בית המשפט השלום מתחם 12-24 חודשים ומתחם כולל 36-72 חודשים. על הנאשם שלחובתו עבר פלילי מכביד נגזרו 58 חודשי מאסר הכוללים הפעלת שני מאסרים מותנים, לצד ענישה נלווית. ערעור על חומרת העונש נדחה.

18. תפ 55398-12-20 מדינת ישראל נ' סרחאן (15.3.2021) - הנאשם שלחובתו הרשעה קודמת אחת, הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק, ניסיון גניבת רכב והיזק לרכוש במזיד. בית המשפט השלום קבע מתחם ענישה 10-24 חודשים לצד ענישה נלווית וגזר על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל הכוללים הפעלת מאסר מותנה שהושת בחופף.

19. ע"פ 7163/13 כסוואני נ' מדינת ישראל (3.8.2014) - בצוותא עם ע"פ 2333/13 סאלם נ' מדינת ישראל: כסוואני הורשע כמבצע בכיר בעבירות גניבת רכב בצוותא (2 אירועים) וסיוע לגניבת רכב (3 אירועים) ונדון ל-4 שנות מאסר לאחר שנקבע מתחם ענישה של 12 - 30 בגין כל אחד מהאירועים. סאלם הורשע בגניבת רכב (2 אירועים) וסיוע לגניבת רכב (2 אירועים) ונדון אף הוא ל-4 שנות מאסר, לאחר שנקבע בעניינו מתחם ענישה 12 - 24, מאחר שחלקו פחות מזה של כסוואני. בית המשפט העליון אימץ את המתחמים שנקבעו.

20. לרשימה זו אצרף את פסקי הדין מהערכאות הדיוניות אליהם הפנו הצדדים. מטעם המאשימה: תפ 65093-12-22 מדינת ישראל נ' גיוסי (20.6.2023); תפ 17133-04-21 מדינת ישראל נ' אבו ערביאן (28.7.2021). מטעם ההגנה: תפ 3730-06-22 מדינת ישראל נ' אעראר (19.9.2023); תפ 11686-07-23 מדינת ישראל נ' אשקיראת (29.10.2023); תפ 36169-08-21 מדינת ישראל נ' חאמד (6.6.2023); תפ 46609-04-22 מדינת

ישראל נ' מצרי (21.9.2023); ת.פ 12664-02-23 מדינת ישראל נ' יזן אלאטרש (14.9.2023) ות.פ 24999-11-22 מדינת ישראל נ' שואהין (28.2.2023).

21. הרי אם כן, העיון בפסיקה הנוהגת ילמדנו כי על אף שהמחוקק לא מצא לקבוע עונש מופחת בגין ניסיון ביצוע עבירה לבין העבירה המוגמרת, ישנה הבחנה מסוימת בין המקרים, והמתחמים שנקבעים בעבירות של ניסיון גניבת רכב הם נמוכים במעט מאלו הנקבעים בעבירה המוגמרת, אך לא באופן מתון מאוד. מכל מקום, יש לזכור כי מדיניות הענישה הנהוגה מהווה כלי עזר בידי בית המשפט ומהווה פרמטר אחד מבין השיקולים המובאים בחשבון בעת קביעת מתחם הענישה.

22. לאור כל האמור ובהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות, מידת הפגיעה בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנהוגה, מצאתי לקבוע את מתחם העונש ההולם כנע בין 10-24 חודשי מאסר ורכיבי ענישה נוספים.

גזירת העונש המתאים לנאשמים

23. לא מצאתי כי קיימים שיקולים לסטייה מהמתחם לקולה או לחומרה, לפיכך, יש לקבוע עונשם של הנאשמים בתוך המתחם תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40א' לחוק העונשין) כדלקמן:

24. הנאשמים ילידים שנת 2000 ו - 1997, אין לחובתם הרשעות קודמות. לזכותם אף אזקוף את ההודאה ונטילת האחריות המלאה אשר חסכה בזמן ציבורי ניכר.

25. בהינתן שהעבירות בוצעו בניסיון להתעשר על חשבון הזולת, מקובלת עליי עמדת המאשימה לפיה לא ניתן לפטור הנאשמים ללא הטלת רכיב כספי. בקביעת שיעור הקנס הבאתי בכלל חשבון את מצבם הכלכלי הדחוק של הנאשמים, ובקביעת הפיצוי את העובדה כי בסופו של דבר, הרכוש לא נשלל מבעליו.

תוצאה

26. לאור כל האמור אני גוזרת על כל אחד מהנאשמים את העונשים הבאים:

א. 10 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי המעצר בהתאם לרישומי שב"ס.

ב. 2 חודשי מאסר אותו לא ירצו הנאשמים אלא אם יעברו בתוך שלוש שנים עבירות על פי חוק הכניסה לישראל.

ג. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצו הנאשמים אלא אם יעברו בתוך שלוש שנים עבירות רכוש.

ד. כל אחד מהנאשמים ישלם קנס בסך 1,800 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד לא
יאחר מיום 1.1.2024.

ה. כל אחד מהנאשמים ישלם פיצוי בסך 900 ₪ למתלונן ע.ת 2 אשר ישולם עד לא יאחר מיום
1.1.2024.

ניתן בזאת צו כללי למוצגים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי כחוק.

ניתן היום, כ"ב חשוון תשפ"ד, 06 נובמבר 2023, בהעדר הצדדים.